

Hoofdlijnenverslag van de internetconsultatie en consultatie decentrale overheden

Beleidslijn grote rivieren 2025

Het hoofdlijnenverslag is een samenvatting van de ingediende reacties. De reacties zijn gesorteerd op (hoofd)thema's. Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat reageert onder elk thema op de reacties en hoe deze reacties zijn verwerkt.

Inhoud

1.	Inleiding	3
1.1	De wijziging in het kort	3
1.2	Wat is het doel van de Beleidslijn?	4
1.3	Voor wie is de Beleidslijn grote rivieren belangrijk?	4
1.4	De internetconsultatie en consultatie voor decentrale overheden.....	4
2.	Reacties op consultatie Beleidslijn grote rivieren 2025	5
2.1	De ontwikkelruimte in het rivierengebied	5
2.2	Het opheffen van het bergend regime	6
2.3	Regiospecifieke reacties	7
2.4	Het begrip 'zwaarwegend' belang	9
2.5	Begrenzing toepassingsgebied	10
2.6	Specifieke projecten of gebieden die worden aangedragen die mogelijk aan de criteria voor opname in de overgangsregels voldoen	11
2.7	De wijziging van de Beleidslijn in relatie tot de koers van het Rijk om rekening te houden met water en bodem	11
3.	Aanpassingen op basis van de consultatie	11
3.1	Extra projecten toegevoegd aan overgangsregeling	12
3.2	Begrip 'zwaarwegend' is vervallen	12
3.3	Peildatum 10% uitbreidingsregeling verschoven.....	12
3.4	Vervolgonderzoek toepassingsgebied Bgr 2025	12
4.	Vervolgproces	12

1. Inleiding

Met het voorliggende verslag reageert het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (ministerie van IenW) op de ingebrachte reacties in de internetconsultatie 'Beleidslijn grote rivieren 2025' en de reacties uit de bestuurlijke consultatie.

1.1 De wijziging in het kort

Het ministerie van IenW heeft de Beleidslijn grote rivieren gewijzigd. De manier waarop de minister van IenW de toelaatbaarheid vanuit rivierkundig oogpunt van nieuwe activiteiten of wijziging van bestaande activiteiten in het rivierbed van de grote rivieren beoordeelt, is daarmee aangepast. Deze wijzigingen hebben betrekking op:

- De keuze voor één regime in de beperkingengebieden in het rivierbed van de grote rivieren. Onder de Beleidsregels grote rivieren 2025 (Bgr 2025) zijn de mogelijkheden beperkt om niet-riviergebonden activiteiten te verrichten in delen van het rivierbed die voorheen onder het bergend regime vielen;
- Het aanscherpen van de voorwaarden voor het uitbreiden of het slopen en vervangen van bouwwerken. De mogelijkheid om bouwwerken eenmalig uit te breiden dan wel te slopen en te vervangen door bouwwerken van gelijke omvang blijft bestaan. Wel maakt de Bgr 2025 duidelijk in welke gevallen de minister geen toestemming geeft voor deze activiteiten;
- Het verduidelijken van de regels over activiteiten van ondergeschikt belang. De minister kan nog steeds toestemming verlenen voor activiteiten die hij van ondergeschikt belang acht. Of een activiteit van ondergeschikt belang is, hangt af van de aard en omvang van de activiteit. De criteria voor deze beoordeling zijn verduidelijkt;
- Het verduidelijken van de regels over tijdelijke en periodieke activiteiten. De mogelijkheid om tijdelijke en periodieke activiteiten te verrichten blijft bestaan. In de Bgr 2025 is verduidelijkt wat onder tijdelijke en periodieke activiteiten wordt verstaan en welke omstandigheden de minister in elk geval betreft bij de beoordeling of hij toestemming verleent voor deze activiteiten;
- Het uitbreiden van de opsomming van riviergebonden activiteiten met drinkwaterwinning en aquathermie. De toevoeging van de aanleg van voorzieningen voor drinkwaterwinning en aquathermie aan de opsomming van riviergebonden activiteiten maakt duidelijk dat de minister toestemming kan geven voor deze activiteiten als aan de voorwaarden wordt voldaan;
- De inwerkingtreding van de Omgevingswet. Deze wijzigingen zijn hoofdzakelijk taalkundig van aard en hebben geen praktische gevolgen.

De Beleidsregel grote rivieren (Bgr 2025) is opnieuw vastgesteld. Ook worden de regels over het rivierbed in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en in de Omgevingsregeling (Or) op een aantal punten gewijzigd. Beoogd is deze laatste wijzigingen begin 2026 in werking te laten treden.

1.2 Wat is het doel van de Beleidslijn?

Voor een laaggelegen delta als Nederland is waterveiligheid een basisvoorwaarde om ons land leefbaar te houden. Voor het rivierengebied betekent dit dat er voldoende ruimte moet zijn om hoogwater (tijdig) af te voeren en te bergen en dat de rivier voldoende ruimte krijgt voor toekomstige rivierverruiming. Daarom is er (al vanaf 1996) een beleidslijn die ervoor zorgt dat nieuwe activiteiten of objecten de toekomstige rivierverruiming niet moeilijker of duurder maken en voorkomt dat er forse maatschappelijke schade ontstaat. De Beleidslijn grote rivieren wordt periodiek geactualiseerd. Met de huidige inzichten weten we dat de Beleidslijn aangepast moet worden om de beleidsdoelen te blijven bereiken.

Met de aanpassing van de Beleidslijn wil het ministerie van IenW garanderen dat er nu en in de toekomst voldoende ruimte in het rivierbed blijft voor het bergen en afvoeren van water. Buitendijkse plannen mogen het waterbergend vermogen en de afvoercapaciteit van de rivieren niet aantasten, toekomstige rivierbeheermaatregelen niet belemmeren en het risico op overstromingsschade niet vergroten. Daarbij geldt als uitgangspunt dat nieuwe activiteiten die binnendijks mogelijk zijn ook zoveel mogelijk binnendijks moeten plaatsvinden, zoals woningbouw en andere activiteiten die niet riviergebonden zijn.

1.3 Voor wie is de Beleidslijn grote rivieren belangrijk?

- Iedereen die grond of bebouwing bezit of gebruikt in het rivierbed, zoals agrariërs, bewoners en bedrijven;
- Eigenaren en bewoners van woonschepen en andere permanent afgemeerde drijvende werken in het voormalige bergend deel van het rivierbed;
- Gemeenten in het rivierengebied;
- Provincies in het rivierengebied;
- Waterschappen in het rivierengebied.

1.4 De internetconsultatie en consultatie voor decentrale overheden

Van 11 oktober 2024 tot en met 15 november 2024 kon door eenieder worden gereageerd op de voorgenomen wijzigingen van de Beleidslijn en de toelichting daarop. Op deze internetconsultatie zijn in totaal 70 reacties ingediend, hiervan zijn 44 reacties openbaar.

Decentrale overheden konden een reactie indienen in de periode van 11 oktober 2024 tot en met 11 december 2024. Deze consultatietermijn is conform de *Code Interbestuurlijke verhoudingen*. In totaal zijn 31 reacties ingediend door decentrale overheden.

De volgende doelgroepen hebben gebruik gemaakt van één van bovenstaande mogelijkheden om te reageren:

- Bedrijfsleven en brancheverenigingen: 41 respondenten (ca 40,6% van de reacties);
- Gemeenten: 29 respondenten (ca 28,7% van de reacties);
- Particulieren en bewonersgroepen: 23 respondenten (ca 22,8% van de reacties);
- Provincies: 4 respondenten (ca 4,0% van de reacties);
- Koepelorganisaties: 2 respondenten (ca 2,0% van de reacties);
- Waterschappen: 1 respondent (ca 1,0% van de reacties);
- Maatschappelijke organisaties: 1 respondent (ca 1,0% van de reacties).

De ingebrachte reacties geven aanleiding voor een aantal wijzigingen. Deze worden in dit verslag toegelicht. Dit verslag is op vrijdag 27 februari 2025 gepubliceerd op www.internetconsultatie.nl.

2. Reacties op consultatie Beleidslijn grote rivieren 2025

De respondenten reageren overwegend positief op de wijziging van de Beleidslijn. Veel respondenten onderschrijven het belang van waterveiligheid. Daarnaast onderschrijft een aantal overheden het belang van de aanpassingen van de Beleidslijn. Zij waarderen dat met deze aanpassingen helderheid kan worden gegeven aan burgers en bedrijven over waar welke activiteiten zijn toegestaan in de uiterwaarden. Ook vinden deze overheden het duidelijk dat overal in het rivierbed nu dezelfde regels gaan gelden.

Wel zijn er zorgen onder particulieren en overheden over de gevolgen voor de mogelijkheden om activiteiten te verrichten in het rivierbed. Respondenten geven aan dat het beperken van de ontwikkelmogelijkheden een negatief effect kan hebben op de leefbaarheid van het rivierbed.

De reacties zijn te groeperen in een aantal hoofdthema's. Deze hoofdthema's staan hieronder toegelicht, per hoofdthema is een reactie van het ministerie geformuleerd.

2.1 De ontwikkelruimte in het rivierengebied

Een deel van de respondenten maakt zich zorgen over de ontwikkelmogelijkheden in het rivierbed. Zij vrezen dat de actualisatie van de Beleidslijn de ontwikkelmogelijkheden in het rivierbed zodanig inperkt dat deze gebieden in feite 'op slot' gaan. Zij geven aan dat het onmogelijk maken van het (her)bestemmen van bebouwing tot woon- of logiesfunctie nadelige gevolgen heeft voor de leefbaarheid van het rivierengebied. Daarnaast vrezen respondenten dat de waarde van woningen en bedrijven in het rivierbed gaat dalen door de aangescherpte regels.

Inhoudelijke reactie van het ministerie

Vanwege extremer weer, hogere rivierafvoeren en zeespiegelstijging is het nodig om terughoudend te zijn met het toestaan van ontwikkelingen in het rivierbed. Dat geldt ook voor het gedeelte van het rivierbed dat voorheen onder het bergend regime viel. Daar worden de regels met name aangescherpt. In het gedeelte van het rivierbed dat voorheen onder het stroomvoerend regime viel verandert er weinig.

Het beeld dat de uiterwaarden volledig op slot gaan voor nieuwe ontwikkelingen als gevolg van de inwerkingtreding van Bgr 2025 is onjuist. Ook na de actualisatie blijft er ruimte voor ontwikkelingen binnen het rivierbed. Zo zijn er delen van het rivierbed waar voor het verrichten van activiteiten geen omgevingsvergunning van de minister nodig is. Dit was al zo en deze gebieden blijven ongewijzigd. In deze gebieden is de Bgr 2025 niet van toepassing en bepaalt het Rijk niet wat en hoe er gebouwd mag worden. In het deel van het rivierbed waarop de Bgr 2025 wel van toepassing is, blijft een 'ja, mits'-benadering gelden voor

riviergebonden activiteiten, zoals op- en overslag, delfstofwinning, scheepswerven en waterrecreatie. Ook blijven de 10%-uitbreidingsregel voor bestaande bouwwerken en de regeling voor slopen en vervangen bestaan. Dit wel met de beperking dat de functie van het bouwwerk daarbij niet mag veranderen in een woon- of logiesfunctie. In de delen van het rivierbed die voorheen onder het bergend regime vielen is de peildatum voor de uitbreiding van een bestaand bouwwerk met maximaal 10% aangepast naar 1 februari 2025. Daarnaast kan de minister nog steeds toestemming geven voor het verrichten van niet-riviergebonden activiteiten in de delen van het rivierbed waarop de Bgr 2025 van toepassing is. Hiervoor moet aan de voorwaarden uit artikel 6 van de Bgr 2025 worden voldaan (die al golden op grond van de Bgr 2006), waarbij het moet gaan om één van de volgende gevallen:

- De activiteit is van groot openbaar belang en de activiteit kan redelijkerwijs niet buiten het rivierbed kan worden verricht;
- De activiteit is van bedrijfseconomisch belang voor een bestaand grondgebonden agrarisch bedrijf en de activiteit kan redelijkerwijs niet buiten het rivierbed worden verricht;
- Verduurzaming van de energievoorziening van een bestaande activiteit in het rivierbed;
- Opwekking van zonne- of windenergie en de activiteit kan redelijkerwijs niet buiten het rivierbed worden verricht.

Hierdoor blijft er ruimte voor een kwaliteitsimpuls en leiden de aanpassingen van de Bgr 2025 niet tot onevenredige gevolgen. Tegenover een beperking van de ontwikkelruimte staat het maatschappelijke belang dat er voldoende afvoer- en bergingscapaciteit voor de grote rivieren beschikbaar blijft.

2.2 Het opheffen van het bergend regime

De Bgr 2006 onderscheidde twee regimes in het rivierbed: het stroomvoerend regime en het bergend regime. In het bergend regime golden minder strenge regels voor vergunningverlening. Onder de Bgr 2025 zijn beide regimes samengevoegd tot één regime. Concreet betekent dit dat de mogelijkheden beperkter worden om niet-riviergebonden activiteiten te verrichten in wat voorheen het bergend regime was. Verschillende respondenten vragen om vast te houden aan twee regimes en om de 'minder strenge' regels die golden in het voormalige bergend regime te behouden.

Inhoudelijke reactie van het ministerie

Het vasthouden aan de regels die golden voor het voormalig bergend regime is onverstandig. Uit onderzoek¹ blijkt dat dit ertoe heeft geleid dat in het rivierbed teveel ruimte werd gegeven aan niet-riviergebonden activiteiten, zoals grootschalige woningbouw, vakantieparken en niet-riviergebonden industriële bebouwing. Met de verwachte hogere rivierafvoeren en zeespiegelstijging is terughoudendheid noodzakelijk bij ruimtelijke ontwikkelingen in het

---

¹ TwynstraGudde en Sweco, Eindrapport Actualisatie Beleidslijn grote rivieren, 27 september 2023, gereviewd door Expertise Netwerk Waterveiligheid, Advies actualisatie Beleidslijn grote rivieren, 23 november 2023

rivierbed. Dit is nodig om schade te voorkomen en ruimte te houden voor toekomstige rivierverruiming en dijkversterking. Daarnaast was het in de praktijk moeilijk om onderscheid te maken tussen de stroomvoerende en bergende rol van gebieden. Dat komt door de complexe rivierkundige rol van gebieden tijdens hoogwater en ontwikkelingen waardoor karakteristieken van gebieden kunnen veranderen.

Waterveiligheidsexperts van het Expertise Netwerk Waterveiligheid geven in hun advies over de actualisatie van de Beleidslijn aan dat het belangrijk is om in het rivierengebied zeer terughoudend om te gaan met ruimtelijke ontwikkelingen. Zij zien het laten vervallen van het onderscheid tussen een bergend regime en een stroomvoerend regime dan ook als nuttig en gewenst.

2.3 Regiospecifieke reacties

Een groot deel van de reacties komen uit de gebieden Kampereiland, de Noordwaard en de Maasvallei.

2.3.1 **Kampereiland:** Het Kampereiland bestaat uit een aantal voormalige eilanden die onderdeel zijn van de Rijkswateren en functioneren als overloopgebied bij een combinatie van hoge rivierafvoeren en stormopzet vanuit het IJsselmeer. Tijdens de consultatie zijn zorgen geuit over de gevolgen van de actualisatie van de Beleidslijn voor ontwikkelmogelijkheden op het Kampereiland.

Inhoudelijke reactie van het ministerie

Het ministerie kan een groot deel van de zorgen over de gevolgen voor de ontwikkelmogelijkheden (en daarmee de leefbaarheid) van Kampereiland wegnemen:

- Alle bestaande woningen, bedrijven en erven op het Kampereiland liggen buiten het toepassingsgebied van de Bgr 2025. Hier is geen omgevingsvergunning nodig van de minister. Het Rijk bepaalt hier niet wat en hoe er gebouwd wordt. De Bgr 2025 verandert daar niets aan; binnen de bestaande erven blijven de aanwezige ontwikkelmogelijkheden bestaan.
- Voor grondgebonden agrarische bedrijven verandert er weinig: ontwikkelruimte blijft bestaan, met voorwaarden die ook vóór de actualisatie al golden.
- In vergunningplichtige gebieden zijn woningbouw en niet-riviergebonden activiteiten niet toegestaan, tenzij sprake is van een groot maatschappelijk belang. Dit sluit aan bij het gemeentelijke beleid waarin staat dat nieuwe bebouwing buiten de huidige erven onwenselijk is.
- Op basis van de consultatie is een aantal wijzigingen doorgevoerd ten opzichte van de consultatieversie. Het gaat om het schrappen van het begrip 'zwaarwegend' bij de beoordeling van het bedrijfseconomisch belang voor grondgebonden agrarische bedrijven en de verschuiving van de peildatum van de mogelijkheid om bestaande bebouwing met maximaal 10% uit te breiden. Deze wijzigingen bieden ook op Kampereiland

ontwikkelmogelijkheden voor agrariërs en bewoners, zonder afbreuk te doen aan de beleidsdoelen.

- Kampereiland wordt meegenomen in het onderzoek naar de begrenzing van het beperkingengebied dat het ministerie van IenW in 2025 opstart. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek wordt samen met de betreffende decentrale overheden beoordeeld of aanpassingen van de begrenzing van het beperkingengebied van de Bgr 2025 nodig en wenselijk zijn.

2.3.2 **Noordwaard:** In de Noordwaard zijn tien jaar geleden in het kader van het programma *Ruimte voor de Rivier* afspraken gemaakt met betrokkenen in het gebied. Die afspraken zijn opgenomen in een Rijksinpassingsplan. Uit de reacties volgt dat er vrees bestaat dat deze afspraken als gevolg van de actualisatie van de Beleidslijn komen te vervallen.

Inhoudelijke reactie van het ministerie

Om tegemoet te komen aan de zorgen is de Noordwaard toegevoegd aan de overgangsregels in de Bgr 2025. Het destijds vastgestelde Rijksinpassingsplan wordt daarbij als bestuurlijke overeenkomst met het Rijk beschouwd. Deze toevoeging maakt het mogelijk om voor de Noordwaard maatwerkafspraken te maken (bij voorkeur met de gemeente Altena), waarbij de afspraken uit het Rijksinpassingsplan als uitgangspunt dienen voor vergunningverlening.

2.3.3 **Maasvallei:** Een aantal respondenten verzoekt om meer binnendijkse gebieden in de Maasvallei toe te voegen aan de opsomming in artikel 10 Bgr 2025 van gebieden waarop de oude Beleidsregels van toepassing blijven.

In 2020 is voor een aantal gebieden in de Maasvallei die achter een primaire waterkering liggen bestuurlijk afgesproken dat de status rivierbed vervalt als de kering is versterkt of de 'systeemwerkingsmaatregel' bij het gebied is gerealiseerd. Met het vervallen van de status rivierbed vervalt ook de vergunningplicht en zou de Bgr 2025 niet meer van toepassing zijn. Het is niet wenselijk om in de periode tot aan het vervallen van de rivierbed-status in de gebieden de strengere regels van de Bgr 2025 te laten gelden en daarom is in artikel 10 geregeld dat voor deze gebieden de oude (minder strenge) Beleidsregels blijven gelden. Deze overgangsregel geldt alleen als er ten minste een Voorkeursalternatief (VKA) voor de dijkversterking en/of systeemmaatregel is vastgesteld. Op basis hiervan zijn elf dijktrajecten of onderdelen van dijktrajecten in de Maasvallei opgenomen in de overgangsregeling.

Een aantal respondenten verzoekt om meer binnendijkse gebieden toe te voegen aan artikel 10 Bgr 2025, ongeacht de voortgang van de maatregelen. In de ogen van de

respondenten zijn deze gebieden al veilig genoeg en strookt het toepassen van strengere regels in deze gebieden niet met de bestuurlijke afspraken uit 2020.

Inhoudelijke reactie van het ministerie

Er is voor gekozen om niet in te stemmen met dit verzoek. Voor het project dat ziet op de dijkversterking of systeemwerkingsmaatregel bij die gebieden is namelijk nog geen projectplan of projectbesluit vastgesteld dan wel een voorkeursalternatief bepaald. Hierdoor is onvoldoende zeker dat het project binnen afzienbare termijn uitgevoerd wordt en is ook (nog) niet te bepalen waar de dijk komt te liggen, waardoor onvoldoende duidelijk is welk gebied precies buiten het rivierbed komt te vallen. Daar komt bij dat in het merendeel van deze gebieden systeemwerkingsmaatregelen nodig zijn of de schaderisico's toenemen bij het toestaan van ontwikkelingen op basis van de oude Beleidsregels. Dit bevestigt dat strengere regels noodzakelijk zijn zolang de projecten nog niet zijn uitgevoerd. Deze conclusie wordt ondersteund door het advies van Expertise Netwerk Waterveiligheid uit 2023.²

Verder geldt dat in 2020 is afgesproken dat de status rivierbed vervalt als de kering is versterkt of de 'systeemwerkingsmaatregel' bij het gebied is gerealiseerd.³ Anders dan een aantal respondenten stelt, is daarmee niet de toezegging gedaan dat de regels in de tussentijd hetzelfde zouden blijven. De strengere regels zijn dan ook niet in strijd met eerdere afspraken met het Rijk.

Op basis van de consultatie is een aantal wijzigingen in de Bgr 2025 doorgevoerd. Het gaat om het schrappen van het begrip 'zwaarwegend' bij de beoordeling van een bedrijfseconomisch belang voor grondgebonden agrarische bedrijven en de verschuiving van de peildatum bij de mogelijkheid om bestaande bebouwing met 10%-uit te breiden in het voormalige bergend regime. Deze wijzigingen bieden ook in de Maasvallei ontwikkelmogelijkheden voor agrariërs en bewoners, zonder afbreuk te doen aan de beleidsdoelen.

2.4 Het begrip 'zwaarwegend' belang

Artikel 5, onderdeel b, bevat de Bgr 2025 de mogelijkheid voor grondgebonden agrarische bedrijven om uit te breiden wanneer de activiteit in kwestie van 'zwaarwegend' bedrijfseconomisch belang is. Onder de respondenten bestaat onduidelijkheid over de definitie van 'zwaarwegend'. Daarnaast bestaan in generieke zin zorgen over de gevolgen van de actualisatie voor de ontwikkelmogelijkheden van agrarische bedrijven.

Inhoudelijke reactie van het ministerie

Om tegemoet te komen aan de zorgen vanuit de agrarische sector, is het begrip

---

² Expertise Netwerk Waterveiligheid, Advies actualisatie Beleidslijn grote rivieren, 23 november 2023.

³ Kamerstukken II 2019/20, 27 625, nr. 504

'zwaarwegend' in artikel 5, onderdeel b, geschrapt. Dit biedt agrariërs meer zekerheid en ondersteunt een duurzame voortzetting van hun bedrijfsvoering.

Overigens is het beeld dat de actualisatie van de Beleidslijn grote negatieve gevolgen heeft voor agrarische bedrijven in het rivierbed onjuist. Voor agrarische bedrijven in het voormalige stroomvoerend regime verandert er niets. Zoals beschreven in Paragraaf 2.1, blijft in het deel van het rivierbed waarop de Bgr 2025 van toepassing is de 10%-uitbreidingsregel voor bestaande bouwwerken en de regeling voor slopen en vervangen bestaan. Dit wel met de beperking dat de functie van het bouwwerk daarbij niet mag veranderen in een woon- of logiesfunctie. In de delen van het rivierbed die voorheen onder het bergend regime vielen wordt de peildatum voor een uitbreiding van een bestaand bouwwerk met maximaal 10% verschoven naar 1 februari 2025. Daarnaast kan de minister nog steeds toestemming geven voor het verrichten van riviergebonden activiteiten, zoals noodzakelijke voorzieningen voor het agrarisch, landschappelijk of daarmee vergelijkbaar beheer van het rivierbed of het behoud of herstel van landschappelijke elementen of cultureel erfgoedactiviteiten. Ook bepaalde niet-riviergebonden activiteiten blijven toegestaan. Hiervoor moet aan de voorwaarden uit artikel 6 Bgr 2025 worden voldaan (die al golden op grond van de Bgr 2006) en het moet gaan om één van de volgende gevallen:

- De activiteit is van groot openbaar belang en de activiteit kan redelijkerwijs niet buiten het rivierbed worden verricht;
- De activiteit is van bedrijfseconomisch belang voor een bestaand grondgebonden agrarisch bedrijf en de activiteit kan redelijkerwijs niet buiten het rivierbed worden verricht;
- Verduurzaming van de energievoorziening van een bestaande activiteit in het rivierbed;
- Opwekking van zonne- of windenergie en de activiteit kan redelijkerwijs niet buiten het rivierbed worden verricht.

2.5 Begrenzing toepassingsgebied

De begrenzing van het toepassingsgebied van de Beleidslijn komt in veel reacties aan bod. Een aantal respondenten heeft verzocht om een bepaald project of gebied buiten het toepassingsgebied van de Bgr 2025 te laten vallen. Ook zijn er reacties waarin decentrale overheden, zoals provincie Utrecht en Noord-Brabant, aangeven zich zorgen maken over de gebieden die buiten het toepassingsgebied vallen. Zij vragen om een herziening van het toepassingsgebied, op basis van een toets of de buitendijkse gebieden buiten het toepassingsgebied ook bij hogere afvoeren veilig gelegen zijn.

Inhoudelijke reactie van het ministerie

Er wordt in 2025 een vervolgonderzoek naar het toepassingsgebied van de Bgr opgestart door het ministerie. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek wordt samen met de betrokken decentrale overheden gekeken of er aanpassingen in het toepassingsgebied van de Bgr 2025 nodig en wenselijk zijn.

2.6 Specifieke projecten of gebieden die worden aangedragen die mogelijk aan de criteria voor opname in de overgangsregels voldoen

Om onevenredige gevolgen te voorkomen zijn in de Bgr 2025 overgangsregels opgenomen voor bepaalde projecten en gebieden. Door respondenten is een aantal projecten en gebieden aangedragen die mogelijk in aanmerking komen voor opname in de overgangsregels.

Inhoudelijke reactie van het ministerie

Voor de door respondenten aangedragen projecten is onderzocht of deze voldoen aan de criteria voor opname in de overgangsregels. Op basis hiervan is een aantal projecten toegevoegd aan de overgangsregels. Deze projecten worden Hoofdstuk 3.1 opgesomd.

2.7 De wijziging van de Beleidslijn in relatie tot de koers van het Rijk om rekening te houden met water en bodem

Een aantal respondenten geeft aan dat de beoogde wijzigingen sectoraal zijn, terwijl ruimtelijke ontwikkeling gebaat is bij een integrale belangenafweging.

Inhoudelijke reactie van het ministerie

De wijziging van de Beleidslijn is in nauwe afstemming met medeoverheden tot stand gekomen. Bij het onderzoek naar de actualisatie van de Beleidslijn zijn ook verschillende belanghebbenden betrokken geweest (Rijkswaterstaat, de ministeries van IenW, BZK en LNV, de Staf Deltacommissaris, deltaprogramma's, provincies, de Vereniging van Nederlandse riviergemeenten en rivierwaterschappen). Daarnaast benadrukt het Expertise Netwerk Waterveiligheid dat terughoudendheid in alle beperkingengebieden van het rivierbed op zijn plaats is. Ook de provincies Gelderland, Utrecht en Noord-Brabant hebben onafhankelijk van elkaar in hun formele reacties het belang van deze nieuwe koers nadrukkelijk onderstreept.

Vanwege de cruciale rol van het rivierbed voor rivierbeheer en waterveiligheid kunnen activiteiten slechts onder strikte voorwaarden plaatsvinden. De aanscherping van de beleidslijn voorkomt ongewenste ontwikkelingen en verzekert de waterveiligheid, zonder het rivierbed op slot te zetten. Riviergebonden ontwikkelingen blijven mogelijk, op voorwaarde dat ze passen binnen de kaders van de Beleidslijn. Dit is een uitwerking van de door de minister van IenW wettelijk vastgelegde systeemverantwoordelijkheid voor waterveiligheid. Dit nationaal belang is daarmee randvoorwaardelijk voor het rivierengebied en niet één van de belangen.

3. Aanpassingen op basis van de consultatie

Naar aanleiding van de reacties op de internetconsultatie en de bestuurlijke consultatie zijn een aantal aanpassingen gedaan. Met deze aanpassingen wordt zoveel mogelijk recht gedaan aan de geuite zorgen, terwijl tegelijk de beleidsdoelen gehandhaafd blijven.

3.1 Extra projecten toegevoegd aan overgangsregeling

Tijdens de consultatieperiode zijn enkele projecten geïdentificeerd, die op basis van de vastgestelde criteria nog toegevoegd zijn aan de overgangsregeling. Deze worden hieronder per artikel opgesomd.

- **Vergevorderde projecten (artikel 8)**
  - Unilocatie Grevenbicht-Obbicht (Gemeente Sittard-Geleen)
  - Waterfront Moerdijk (Gemeente Moerdijk)
  - Projecten bestemmingsplannen De Vesting, Recreatie, Kanaalzicht en Heliushaven (Gemeente Voorne aan Zee)
- **Maatwerkprojecten (artikel 9)**
  - Noordwaard (Gemeente Altena)
  - Veense Put (Gemeente Altena)
  - Gebiedsontwikkeling Groene Rivier Well (Gemeente Bergen)
- **Op afzienbare tijd buiten Bgr vallende gebieden (artikel 10)**
  - Gebied achter dijktraject 76-1 Roerdelta (Gemeente Roermond)

3.2 Begrip 'zwaarwegend' is vervallen

Om tegemoet te komen aan de zorgen vanuit de agrarische sector, is het begrip 'zwaarwegend' bij de beoordeling van een bedrijfseconomisch belang voor grondgebonden agrarische bedrijven geschrapt.

3.3 Peildatum 10% uitbreidingsregeling verschoven

De peildatum voor de (eenmalige) uitbreiding van bestaande bebouwing met maximaal 10% is in het deel van het rivierbed waarop voorheen het bergende regime van toepassing was, verschoven naar 1 februari 2025. Dit betekent dat in dat deel van het rivierbed de minister kan op basis van de Bgr 2025 onder voorwaarden toestemming geven voor een uitbreiding van een bestaand bouwwerk met maximaal 10% ten opzichte van het oppervlak en volume dat het bouwwerk had op 1 februari 2025. Dit naar aanleiding van zorgen uit de consultatie over het ontbreken van ontwikkelmogelijkheden in deze gebieden.

3.4 Vervolgonderzoek toepassingsgebied Bgr 2025

Er wordt in 2025 een vervolgonderzoek naar het toepassingsgebied van de Bgr opgestart door het ministerie. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek wordt samen met de betrokken decentrale overheden gekeken of er aanpassingen in het toepassingsgebied van de Bgr 2025 nodig en wenselijk zijn. In het onderzoek worden gebieden die naar voren zijn gebracht in de consultatie expliciet meegenomen. Dit betreft in ieder geval Kampereiland, Afgedamde Maas, Hollandse IJssel en Zuid-Hollandse eilanden.

4. Vervolgproces

Alle reacties die binnen zijn gekomen, zijn geanalyseerd en samengevat in dit verslag. De wijzigingen die (mede) uit de consultatie zijn voortgekomen, zijn verwerkt in de Bgr 2025. De Bgr 2025 is op 1 februari 2025 in werking getreden. Op dit moment wordt de geactualiseerde Beleidslijn verwerkt in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), het Besluit activiteiten

leefomgeving (Bal) en de Omgevingsregeling (Or). Het Bkl bevat regels over welke activiteiten gemeenten kunnen toelaten in een omgevingsplan dat van toepassing is op het rivierbed en onder welke voorwaarden. Het Bal regelt voor welke activiteiten een vergunningplicht geldt en de Or bevat regels over de begrenzing van onder meer het rivierbed. Vanuit het oogpunt van rechtszekerheid is het van belang de regels uit de Bgr 2025, het Bkl, het Bal en de Or met elkaar in lijn te brengen. Het streven is dat de wijzigingen van het Bkl, het Bal en de Or begin 2026 in werking treden.